

วันศุกร์ที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2564

วช. หนุนนักประดิษฐ์ สร้างผลิตภัณฑ์จากลวดลายไบบัว คว้ารางวัลเวทีนานาชาติ

นักประดิษฐ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คว้าเหรียญทองแดงจากการประกวดในเวทีนานาชาติงาน “The 5th China (Shanghai) International Invention & Innovation Expo” จากการนำลวดลายของไบบัวมาออกแบบและพัฒนาเป็นของใช้ตกแต่งบ้าน และเตรียมขยายผลเชิงพาณิชย์แก่ชุมชนทอผ้าในอนาคต

เมื่อวันที่ 4 มิ.ย. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สนับสนุนผลงานสิ่งประดิษฐ์ “การออกแบบและพัฒนาชุดของตกแต่งบ้านลวดลายไบบัว” ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีวดี พัทม์ ประโคน อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา เข้าร่วมประกวดสิ่งประดิษฐ์ระดับนานาชาติ ในงาน “The 5th China (Shanghai) International Invention & Innovation Expo” ณ นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในรูปแบบออนไลน์ เมื่อวันที่ 15-17 เมษายน 2564 ที่ผ่านมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีวดี พัทม์ ประโคน ผู้ประดิษฐ์ เปิดเผยถึงแนวคิดในการนำลวดลายของไบบัวมาใช้เป็นแนวทางการออกแบบและพัฒนาของใช้ของตกแต่งบ้านว่า เนื่องมาจากบัวเป็นพืชน้ำชนิดหนึ่งดอกมีรูปทรงสวยงามนิยมนำมาใช้เป็นเครื่องสักการะบูชาในพิธีกรรมทางศาสนา ไบบัวนิยมนำมาใช้ประดิษฐ์เป็นภาชนะสำหรับบรรจุอาหาร เนื่องจากมีรูปทรงกลมขนาดใหญ่ ลวดลายสวยงาม มีกลิ่นหอมอ่อนและไม่เป็นพิษต่อมนุษย์ เหมาะสำหรับบรรจุอาหารด้วยเทคนิคการห่อ มัด รัด ร้อย นอกจากนี้ในคติคำสอนบัวมักถูกใช้ในเชิงเปรียบเทียบถึงจิตใจที่ผ่องใสไม่ขุ่นมัว ดังนั้น ความงดงามของลวดลายและความหมายที่เป็นสิริมงคลจึงเหมาะสำหรับนำมาใช้เป็นลวดลายของตกแต่งบ้าน ที่ช่วยสะท้อนอัตลักษณ์และวิถีชีวิตชุมชนสอดแทรกในผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาและนำไบบัวมาทดลองเย็บตะเข็บสร้างลวดลายไบบัวบนผ้า 3 แบบ แบบที่ 1 การตีตะเข็บลวดลายไบบัวจากจุดกึ่งกลาง แบบที่ 2 การตีตะเข็บลวดลายไบบัวจากมุมด้านข้าง และแบบที่ 3 การประติลไบบัวขนาดเล็กลงบนผ้า จากการทดลองพบว่า การเย็บตะเข็บจะมีลายปรากฏบนผ้า 2 ด้าน คือ ด้านที่เป็นรอยพับ และด้านที่เป็นรอยเย็บ ทั้งสองด้านมีความสวยงาม แต่ด้านที่เป็นรอยพับจะมีมิติและให้ความโดดเด่นและสะดุดตามากกว่าด้านที่มีเฉพาะรอยเย็บ ดังนั้น การเลือกใช้ลายไบบัวด้านที่เป็นรอย

พบจึงถึงใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดนี้ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและตัดเย็บ อาทิ ชุดตกแต่งโต๊ะอาหารลายใบบัว, ชุด
ปลอกหมอนลายใบบัว,ชุดปลอกแก้วน้ำลายใบบัว, กระเป๋าผ้าลายใบบัว และโคมไฟลายใบบัว เป็นต้น

ในอนาคตจะมีการนำผลงานสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าว ไปถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ในเขตพื้นที่ จังหวัด
บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ซึ่งมีกลุ่มทอผ้าอยู่ทั่วไปภายในชุมชน